

Crònica de la Jornada de Treball celebrada a Lleida

El passat dia 12 de març, va tenir lloc a la ciutat de Lleida la presentació del Primer Congrés Català de Geografia. La jornada de Lleida, que portava com a títol genèric el de «Les relacions de Catalunya amb l'exterior», es va desenvolupar a través d'una sèrie d'actes que van tenir com a denominador comú posar a l'abast dels assistents els principals trets del passat, present i futur del creixement urbanístic de Lleida, actes que van servir de complement a l'acte central de la jornada que va ser la conferència que l'economista Josep M. Carreras i Puigdemongas va pronunciar sobre *Les relacions de Catalunya amb l'exterior*.

La Plaça de Sant Joan, en el cor del nucli antic de la ciutat, va servir de punt d'encontre dels congressistes que, acompanyats pel director dels Serveis d'Urbanisme de l'Ajuntament de Lleida, sr. Ezequiel Uson, van girar la visita a les obres de remodelació i rehabilitació del nucli antic de la ciutat en la zona anomenada del Canyeret, situada a la vessant sud del turó de la Seu Vella, àrea que ha sofert una transformació urbanística realment important.

El sr. Uson després d'una introducció històrica sobre la formació urbanística del nucli antic en general i de la formació del Canyeret en particular, va centrar la seva exposició en el paper que antigament havia tingut la Seu Vella com a part important i cabdal del teixit urbà de la ciutat. La conversió de la catedral i del seu recinte emmurallat en caserna militar a principis del segle XVII, després de l'entrada de les tropes borbòniques a la ciutat, i l'enderrocament de les muralles a partir de 1861, va suposar la consolidació definitiva del que avui es coneix amb el nom del nucli antic i la formació del Canyeret, barri que neix totalment adherit a la falda del turó. És als anys seixanta de l'actual segle que és enderrocat aquest barri i neix l'actual etapa de la seva recuperació urbanística. Bàsicament, la inversió pública se centra en tot allò que són infraestructures, sobretot de caràcter tècnic, d'acord amb la morfologia abrupta dels terrenys. Pel que fe a usos s'intenta diferenciar el màxim aquests i pel que pertoca a la xarxa urbana se soluciona l'accés a la Seu des de la Plaça Sant Joan i es connecta directament tot el tossal a través de dos vials circulatoris.

Posteriorment, a les dependències de la cartoteca de la Facultat de Lletres a l'Estudi General, va tenir lloc la presentació d'una exposició sobre «Visió actual de la Cartografia», organitzada per l'Institut Cartogràfic de Catalunya en motiu del Congrés. L'exposició va estar comentada pel professor titular de Geografia de la Facultat de Lletres de Lleida, Jesús Burgueno. L'exposició estava centrada, fonamentalment, en material elaborat per l'Institut Cartogràfic, estant present també una part dels instruments moderns que avui dia ve utilitzant l'Institut en el desenvolupament dels seus treballs.

Seguidament, a les 12,30 hores del migdia, a la Sala d'Actes de l'Estudi General, va tenir lloc l'acte central de la jornada que, presidit pel titular del mateix estudi, doctor Víctor Siurana, acompanyat pel catedràtic de Geografia, doctor Francesc López i Palomeque, va consistir en la conferència de l'economista, Josep M. Carreras i Puigdemongas: *Les relacions de Catalunya amb l'exterior*.

El conferenciant no va limitar la seva intervenció a medir les aportacions de mercaderies i capitals de Catalunya a la resta de l'Estat espanyol ni les d'aquest al Principat, configurant d'alguna manera la balança de pagaments de Catalunya amb la resta d'Espanya, sinó que va intentar fer una exposició de totes aquelles variables que avui cal valorar per establir les relacions entre regions econòmiques. La internacionalització de l'economia i la integració dels diferents mercats fa molt difícil, per no dir impossible, tenir-ne un concepte tancat o limitat. Això porta, en el moment d'analitzar situacions reals, a configurar regions o àrees econòmiques que no s'ajusten quasi mai a les regions administratives, que són, precisament, les més fàcils d'identificar pel caràcter inequívoc dels seus propis límits.

El sr. Carreras i Puigdemolas analitzà les relacions econòmiques i la balança comercial i la balança de capitals de la qual tractà el seu volum i, també, la possible pèrdua de control de l'economia catalana. Després presentà un quadre de les relacions de transport i de comunicacions: ferrocarril, carretera, transports marítim i aeri, telèfon i premsa, etc. No va oblidar un informe sobre les relacions demogràfiques i turístiques, ni va negligir tractar la qüestió de les relacions institucionals. Parlà de la Comunitat de Treball dels Pirineus, dels «Quatre Motors d'Europa», de l'Euro-regió Migdia-Llenguadoc-Catalunya i del paper que en tot això juga l'Ajuntament de Barcelona. El sr. Carreras constatà la necessitat i la manca de projectes: «Cal generar propostes fonamentades i aquest és un paper que no poden defugir els membres dels col·lectius d'estudiosos com els que aquest dies celebren aquest Congrés».

Després Josep M. Carreras significà la importància d'utilitzar material estadístic de Correus (origen i destinació de cartes, girs, etc) i fins i tot l'exportació i importació de diaris i premsa en general, per poder conèixer en profunditat les relacions entre diferents espais econòmics. És de destacar que les àrees més properes a Catalunya —Aragó i País Valencià— són les que a la vegada presenten una major intensitat de relacions amb el Principat.

Una vegada acabada la conferència, l'Ajuntament de Lleida va oferir un dinar als congressistes, dinar que va estar presidit per l'Alcalde de la ciutat, sr. Antoni Siurana i que es va configurar com el pròleg a l'acte de cloenda de la jornada que va consistir en una recepció oficial a l'Ajuntament i en la qual per part del P&er en Cap i el director dels Serveis d'Urbanisme es va exposar l'actual problemàtica de la ciutat, fent especial èmfasi en l'apartat universitari. En aquest àmbit es va explicar als assistents l'opció municipal pel que fa a la futura Universitat de Lleida, amb la compra d'uns terrenys a Cap Pont (marge esquerre del riu Segre), on s'ha d'ubicar el futur campus universitari. Es va mostrar, així mateix, una maqueta sobre l'avantprojecte d'ordenació urbanística de l'esmentada zona.

Aquest va ésser l'acte que va posar punt i final a la jornada a Lleida del Primer Congrés Català de Geografia, que va suposar tot un seguit de sessions centrades, en definitiva, a un millor coneixement del territori i de les relacions que sobre el mateix es produeixen. (RM)

Actuaren de coordinadors d'aquesta Jornada els senyors Ramon Morell i Rosell i Joan Vilagrassa i Ibarz, de l'Estudi General de Lleida, i la senyora Roser Majoral i Moliné, de la Junta de Govern de la Societat Catalana de Geografia.

Col·laboraren en l'organització d'aquests actes, l'Ajuntament de Lleida, la Universitat de Barcelona (Estudi General de Lleida) i l'Institut d'Estudis Herdencs de la Diputació de Lleida.